

בעזה"ית

קובץ

חובת הלכה

חלק ראשון

מאמרים ומכתבים מגדולי הדור

בדבר חובת לימוד ההלכה למעשה

מענה טלפוני בהלכה:

מבחנים בהלכה:

קו ההלכה, מענה ע"י מורי הוראה: 072-215-2222

מפעל הש"ס:

מוקד לילה שע"י העדה החרדית: 02-6222779

בחינות חדשיות בחו"מ וביו"ד

קו השבת "והגית" הלכות שבת: 1599-560-560

03-5797020

בית הוראה בעלזא: 02-5376596

קו "שונה הלכות": 05-731-731-01-24 לפי השעה

דרשו:

מענה ההלכה: 073-724-6000

בחינות חדשיות וקנין הלכה

גניזה כללית: 08-9740876

02-5609000

בית הדין שעטנז: 03-5700279

בית המדרש להלכה בהתיישבות: 02-5383123

מפעל ההלכה הארצי:

כשרות המטבח, הרב ויא: 02-5325588

מכון כור ההלכה, זכרון משה ומרים

בית הוראה לדיני ממונות: 02-5023637

02-6527558

רשימת שיעורי ההלכה מהרבנים הגאונים שליט"א בעמודים 14-15

אייר תשע"ג

שערי ההלכה

נתעוררנו לחזק את חשיבות לימוד וידיעת ההלכה למעשה בעקבות דברי מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א שעורר על כך לאחרונה בכמה כינוסי חיזוק ובשיחותיו בפני אברכים ומרביצי תורה.

דברי מרן שליט"א מופיעים בראשיתן של גיליונות אלו, כמו כן קיבלנו מכתב תשובות מיוחד ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, וגם קיבצנו מדברי רבותינו זצוק"ל ויבלחט"א המעוררים לזה.

תודתנו נתונה לכל המסייעים במלאכת הקודש, ומכאן נפנה לכל אשר יש באמתחתם מגדולי ישראל בענין לימוד ההלכה, נא ינהגו ברוב עין ויעבירו את הדברים למערכת הקובץ בכדי שנוכל לפרסמם לתועלת ולזיכוי הרבים.

בברכת התורה

דברי מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א על חשיבות לימוד וידיעת ההלכה למעשה

לימוד ההלכה משנה את האדם

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תיקרי הליכות אלא הלכות" (נדה עג, א), הזכירו כאן "הלכות" בלשון רבים, ומיעוט רבים שניים, היינו לכל הפחות שתי הלכות ביום, ומי שלומד כן בקביעות מובטח לו שהוא בן העולם הבא.

לימוד ההלכה משנה את האדם, וכפי שידוע לי מעשה שהיה באנשים שלא היו יראי שמים, ולא היו מתמידים כל כך, והתחילו ללמוד הלכות הנוגעות למעשה, ברכות השחר, נטילת ידיים, השכמת הבוקר, עם קיצורים ממה שיש במשנה ברורה, ומאז נשתנו לגמרי ונעשו מתמידים בתורה, והתחילו לפחד מביטול תורה.

ההלכות הם ספר מוסר חזק מאד, וידוע מה שכתב החזון איש בקונטרס אמונה וביטחון (פרק ד') כי דקדוק ההלכה מביא ליראת שמים, והיינו מפני שאם אדם נזהר בהלכה הוא חי עם חשבון, ומקבל בזה יראת שמים.

החיים על פי ההלכה חיים מאושרים

ולא רק יראת שמים מקבלים מלימוד ההלכה, אלא גם זוכים בזה לחיים מאושרים, וכן על ידי לימוד המוסר, וכפי ששמעתי מכמה שהתחילו ללמוד מוסר בקביעות, ועל ידי זה השתנו לגמרי וקיבלו חיים מאושרים. אם אדם חי על פי התורה וכל יומו מסודר לפי ההלכה, הרי הוא חי חיים מאושרים, וכן גם הבית מלא שמחה, כי כשנמצאים ביחד עם המשפחה יש לפעמים קשיים, ויש זמנים של לחץ שהאדם אינו שולט בעצמו, ויוצא קצת מהמצב הרגוע שלו ונמצא במתח, וממילא ההתייחסות לאחרים היא התייחסות שונה, אבל אם עוסקים בספרי הלכה ומוסר אזי החיים מאושרים ושמחים.

ולמשל בערב שבת שעסוקים להכין צרכי שבת, ולפעמים יש קצת לחץ בבית להספיק הרבה דברים, אבל אם חיים לפי ההלכה והאמונה, מתחילים לעסוק בצרכי השבת משעה מוקדמת, ועושים הכל ברוגע ובשמחה, ובמצב רגוע מספיקים הרבה יותר, ובפרט שידוע בשם החפץ חיים (שם עולם פרק ד') שאם מגיע לאדם גיהנום ח"ו, מוציאים אותו מן הגיהנום כבר משעה שהתחיל לעסוק בצרכי שבת, וממילא עוסקים בזה בשמחה וחיים חיים מאושרים. (נאמר בעצרת התעוררות בביתר עילית, כ"ז ניסן תשע"ג)

חשיבות ידיעת ההלכה למעשה

כתב בפירש"י על הפסוק (דברים ו, ו) "והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצווך היום", ולכאורה צריך ביאור מהו שכתוב "היום", הרי ציוויים אלו כבר נאמרו במעמד הר סיני. ופירש"י שם: "לא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה שאין אדם סופנה אלא כחדשה שהכל רצים לקראתה. דיוטגמא מצות המלך הבאה במכתב", והיינו שצריכים ללמוד מתוך סקרנות, מפני שמעניין לדעת מה התורה אומרת, מה הקושיא ומה התירוץ.

והנה לימוד ההלכה למעשה זהו דבר חשוב מאד, וגם מעניין מאד, לדעת את הדברים הנוגעים למעשה בכל יום, וכגון הלכות השכמת הבוקר, נטילת ידיים, תפילה וברכות, ידיעת ההלכות האלו זהו דבר נחוץ וחשוב ומוסיף ומועיל מאד, וידוע לי על אברכים שלא היו מתמידים בתורה, והגיע אחד והתחיל ללמוד איתם בקביעות את ההלכות הנוגעות למעשה דבר יום ביומו, ומאז השתנה מצבם ונעשו מתמידים בתורה.

לימוד ההלכה מביא לקיום כל התורה כולה

ובאמת זהו מה שאנו מזכירים בתפילה את מאמר חז"ל (נדה עג, א) כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא, ולכאורה למה מובטח לו שהוא בן העולם הבא, הרי צריך גם לקיים את התורה, ומי שאינו מתמיד בתורה כיצד יוכל לזכות לעולם הבא? אבל הביאור בזה כי לימוד ההלכה מחייב ומביא לקיום כל התורה כולה, ועל ידי זה זוכים גם להתמדה בתורה, כי אדם שיודע את ההלכה יודע שהוא חייב לקיים אותה, לכן מובטח לו שהוא בן העולם הבא. זהו כוח לימוד ההלכה שהוא דבר חשוב מאד.

ויש בהלכה הרבה דברים שאינם ידועים, וכגון מה שכתב בביאור הלכה סימן א' "נכון מאד ליזהר לומר קודם כל שלוש תפילות הודאת היהי רצון המבואר בירושלמי פרק תפילת השחר, דהיינו בשחרית מודה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שהוצאתני מאפלה לאורה, ובמנחה מודה אני וכו' שכשם שזיכיתני לראות כשהחמה במזרח כך זכיתי לראותה במערב, בערבית יהי רצון וכו' כשם שהייתי באפלה והוצאתני לאורה כן תוציאני מאפלה לאורה", והכוונה בכל זה היא לחיזוק האמונה.

וכן מה שהביא שם בביאור הלכה מספר החינוך שש מצוות תמידיות שאדם חייב לקיימם בכל רגע ורגע, הם עניינים של חיזוק האמונה, וכגון אנוכי השם אלוקיך ולא יהיה לך אלוהים אחרים, היינו שצריך לזכור תמיד ולא להסיח דעת מן האמונה שהכל בידי שמים, ואם אדם מסיח דעת רגע אחד מן האמונה, וחושב שיכול להצליח בכוחו ועוצם ידו, זה נקרא אלוהים אחרים. (נאמר בשיבת "בית שמואל" ירושלים, כ"ט ניסן תשע"ג)

תשובות והדרכות מיוחדות ממרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל על דרכי לימוד ההלכה למעשה

האם צריך שלהלכות יהא קשר עם לימוד הגמרא?

מרן הגרי"ש זצוק"ל: לא, אין הכרח שיהיה קשר. לא בדווקא. הקשר הוא אל התורה. כשלומדים דף ב'זבחים', זה דבר גדול ביותר. אולם חשוב שהלומד ילך לביתו כשבידו גם הלכות למעשה ואפילו אם מדובר בהלכות יומיומיות אחרות שאינן קשורות ללימוד הגמרא.

האם ראוי ללמוד את ההלכות לפי סדר השולחן ערוך?

מרן הגרי"ש זצוק"ל: אין הכרח. העיקר שילמדו הלכה ושידעו הלכות, בעיקר את ההלכות היום-יומיות שכל יהודי צריך לדעתן - וזהו "את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו". אם רוצים לייפות את הלימוד, ניתן לסדר שבכל דף שלומדים יהיה משהו להלכה. אולם לא זה העיקר. השאלה איננה אם תהיה להלכה זו קשר אל הדף אם לאו. העיקר הוא לימוד ההלכה, שהלומד יוצא עם משהו שלמד - ויודע מה למד. כל הלכה היא תורה.

האם ללמוד הלכה גם 'על השבון' הזמן של הגמרא, כאשר יש כאלה בין הלומדים שטוענים כי אין באפשרותם להוסיף על הזמן. השאלה היא, האם מותר לקצר בלימוד הגמרא - על מנת להקדיש ללימוד הלכה?

מרן הגרי"ש זצוק"ל: באופן כללי, יש להקדיש זמן מועט ללימוד הלכה - לא מדובר על זמן רב, ועל ידי זה נשאר משהו ביד, שיידעו "את המעשה אשר יעשו" - וזו 'תורה'.

כאשר לומדים דף ב'זבחים', ובוודאי גדול מאוד הוא עסק התורה, תלמודה ועמלה ואין לשער שכר תורה לשמה - אך מה נשאר בידו בחלק ה"למעשה"? אולם כשלומדים הלכה, יש בידו לקיים. כמובן, שגדול עד מאד השכר של לימוד תורה לשם תלמוד תורה, גם בגמרות וסוגיות שאיננו מביין בהן - אולם צריך להיות גם "המעשה אשר יעשו".

הדברים נאמרו ל"מאורות הדף היומי" במעונו, כסלו תשס"ה

תשובות והדרכות ממרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א,
שנכתבו עבור קובץ "חובת הלכה"

בס"ד, ז' באייר תשע"ג

לכבוד מרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א

כאשר בתקופה זו עורר מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א בדבר החובה לכל או"א לקבוע עיתים ללימוד ההלכה למעשה, הרי בודאי יהיה לתועלת הרבים אם יואיל רבנו שליט"א לברר קצת בעניין זה.

א. מה המקור לעסוק בהלכות למעשה, ואם הוא חיוב או ענין?

זוה"ל דמלכא נכנס קורא לנסח יום

ב. מי שמרגיש כי יצליח להשקיע יותר בסדרי לימודיו הקבועים בגמרא, רק אם לא יפריש מזמנו ללימוד ההלכה למעשה, האם עדיין ראוי לו או שהוא חייב בקביעות עיתים להלכה?

ואו

ג. באיזה הלכות למעשה ראוי יותר לעסוק בהם?

הגזע יום קורא

ד. אם סגי ללמוד הלכות בעניינים שאינם נוגעים למעשה בזה"ז, או שצריך ללמוד בקביעות גם בהלכה למעשה בזה"ז?

הגזע יום קורא

דברי רבותינו בחובת ההלכה

רצוי שלימוד ההלכה יהיה עם חברותא

תועלת מרובה ניתן ללמוד מתוך מכתב מרן ראש הישיבה הגרמ"י ליפקוביץ זצוק"ל, במענה לשאלת אחד מבני התורה, וכפי שהובא בספר "אמרי דעת" מכתבים.

למע"כ מבקש ד' שיחי', מאפס זמן הנני בא בקיצור דברים שאלה חשובה שאלתם כי הרי לדעת לקיים רצון הבורא ית"ש בקיום מצוותיו אינו שייך אלא רק על ידי ידיעת ההלכה על פי פסק השולחן ערוך ובשולחן ערוך אורח חיים צריך ללמוד את ה"משנה ברורה".

ובסיום הש"ס במסכת נדה מסיימים בתנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא - כי על ידי לימוד ההלכה יכולים לקיים כל מצוה ומצוה בשלמות, שעל ידי המצוות זוכים לעולם הבא. גם זוכים למה שאמרו חז"ל (בשבת סג, ב) שכל העושה מצוה כמאמרה אין מברשין אותו בשורות רעות, ואפילו הקב"ה גוזר גזירה הוא מבטלה וכו' עיין שם.

ולכן לימוד הלכה הוא צורך גדול, ורצוי שהלימוד יהיה עם חברותא, בריכוז המחשבה והעיון בספר משנה ברורה, ואולי להוסיף ספר "חיי אדם" שהרבה ענייני מוסר הנוגע לאותם הלכות נמצא שם, אבל לא בקונטרסים וספרי הקיצורים.

וכמות הזמן - לפי מה שכל אחד מסתדר עם סדר היום, והעיקר שלא יביא הפרעות בלימוד וידיעת העיון של המסכתות.

אברך בהצלחה והשגת מעלות התורה, כו"ח מיכל יהודה ליפקוביץ.

תלמדו בכל יום דף או עמוד שולחן ערוך אורח חיים, ותראו שתהיו בקיאים בו היטב, כי רוב דיני אורח חיים מזדמן לאדם בשעה שאי אפשר לו לעיין ולשאול לחכם

צוואת בעל ה"נתיבות המשפט" לבניו

לברר כל הלכה ולחזור כמה פעמים

במכתב אחר שנעתק מכתב יד, כתב מרן ראש הישיבה הגרמ"י ליפקוביץ זצוק"ל:

"לימוד "משנה ברורה" - טוב עם חברותא, לברר כל הלכה ולחזור כמה פעמים, גם לעיין ב"שער הצינון" כי מוצאים שם חידושי הלכות בתכלית הקיצור, וב"ביאור הלכה" את החלקים שאינם קשורים עם המשא ומתן של הסוגיא והראשונים".

השולחן ערוך כולל את האדם בכל מצב שהוא עושה

בכינוס "והגית" אדר תשס"ג, נשא את המשא המרכזי מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן שליט"א, ועמד בדבריו על החובה שבלימוד ההלכה.

"אי אפשר בלי לימוד הלכות, אם אדם רוצה לעשות איזה דבר אי אפשר בלי שיידע הלכות, כי השולחן ערוך כולל את האדם בכל מצב שהוא עושה, אפילו מה שהוא מדבר ומה שהוא חושב, לכל דבר שרוצים לעשות צריך לדעת שולחן ערוך. ולמה הדבר דומה לאחד שצריך ללכת אל המלך, בוודאי שהוא רוצה ללמוד לפני זה האיך מתנהגים כשבאים אל המלך, כי אם הוא יבוא אל המלך בלי שיידע האיך להתנהג, יכול להיות שייענש, כי לא יתנהג בדרך ארץ שצריך להתנהג לפני המלך ! !

"כדאי לקבוע כל יום ללמוד משנה ברורה, להלכות הנחוצות למעשה מידי יום ביומו".

מתוך מכתב מרן רבינו האבי עזרי זיע"א, מכתבים ומאמרים ח"א

"במה ששאל כשנשאר לו רק קצת זמן ללמוד לאחר העבודה, אם ללמוד משניות או הלכות, פשוט שיש לו ללמוד הלכה למעשה האיך לנהוג, וממשניות אי אפשר לפסוק הלכה".

מרן רבינו האבי עזרי זיע"א, מכתבים ומאמרים ח"ג

וכך הוא כל אדם מישראל במשך כל היום הוא עומד לפני המלך מלכו של עולם וכמו שרואים בסעיף הראשון של שולחן ערוך אורח חיים, מיד מתחיל הרמ"א "שיויתי השם לנגדי תמיד" ... וממילא כל המעשים שהוא עושה צריך לעבור תחת ביקורת, לדעת איך להתנהג... הכל כתוב בשולחן ערוך ומי שלא עושה את זה, הוא לא יודע יראת שמים, הוא לא טעם טעם של יראת שמים !! כי מי שטועם טעם ביראת שמים יודע שאי אפשר להיות כסומא בארובה...

ובפרט הלכות "שבת", שזה יום שיש בו כל כך הרבה דינים והלכות, שכבר כתב היערות דבש שמי שלא יודע הלכות שבת אי אפשר שלא ייכשל באיזה חטא, אם כן זה דבר הכרחי מאד לדעת הלכות שבת, וגם את כל השולחן ערוך".

לימוד ההלכה צריך שיהיה למעשה

לגבי אופן הלימוד שיהיה הלימוד נוגע ממש למעשה, הביא מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן שליט"א מספר "זכרו תורת משה" (לבעל החיי אדם) בהקדמה – מעשה באדם שעשה איסור דאורייתא – טווה חוטים בשבת, למרות שידע בעל פה משניות שבת, עם השלושים ותשע מלאכות האסורות בשבת. והסיבה שנכשל מפני שהלימוד שלו לא היה למעשה, הוא לא ראה "חיי" את מה שלומד, ולא קישר את המציאות, למה שלמד.

"הנה עניין בירור וליבון ההלכה לפרטיה וההקפדה על שמירתה, הוא דרך נפלאה שישמור האדם את עצמו שיהיו הנהגתו ומעשיו בגבול התורה והיראה תמיד.

וכבר מילתי אמורה, שאילו היו מחנכין את הדור הצעיר שהשולחן ערוך הוא קודש קודשים ואין לזוז ממנו, היו פותרים בזה את רוב הבעיות המעיקות על דורנו!"

מתוך מכתב הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצוק"ל

בלי ידיעות פרטי ודקדוקי ההלכה לא יתכן שלמות בעבודת ה'

במכתבים שכתב מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א, הוא מפרט את דרכי לימוד ההלכה.

"הנה אין די באר להלל ולחזק את לימוד ההלכה אשר אין לו להקב"ה מיום שחרב בית המקדש אלא ד' אמות של הלכה כאמרם ז"ל פ"ק דברכות, ואמרו ודבר ה' זו הלכה, וכי אפשר לצאת ידי חובתו בעולמו של תורה חיי עולם הזה וחיי עולם הבא בלי לימוד הלכה למעשה. ובפרט בשולחן ערוך אורח חיים אשר היא בית חיינו, וגם הלכות אין ספור מיותר דעה אבן העזר וחושן משפט".

במכתב נוסף כתב מרן שליט"א:

"כי פשיטא דבלי ידיעות פרטי ודקדוקי ההלכה לא יתכן שלמות בעבודת ה' – וזכה רבינו בעל החפץ חיים זי"ע כי ספריו משנה ברורה נתקבל מיד לדורות – ושניהם כאחד טובים לדעת את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו – וכבר קבעו חז"ל שלימוד הלכה זכות להיות בן עולם הבא – אשרי המזהיר ונזהר בזה".

רק אחרי שאדם לומד היטב הלכות, מתחילה האפשרות לבדוק את עצמו

מרן הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א, התעכב בדבריו בדרשת שבת שובה, תשרי תש"ע, על חשיבות לימוד ההלכה.

"הנה יש לנו תרי"ג מצוות, חלק גדול מהם עדיין נוהג בזמנינו, ובלי שיהא לאדם קביעות ללמוד הלכות, אי אפשר לקיים את המצוות. גם אדם שתורתו אומנותו ומקדיש את רוב זמנו ללמוד כל הלכה ממקורה ולבררה היטב, צריך יחד עם זה לקבוע זמן ללמוד הלכות בהספק. בחלק שולחן ערוך אורח חיים זכינו שיש לנו את המשנה ברורה שמתמצת את כל דברי הפוסקים, אבל ללמוד את כל המשנה ברורה גם לוקח זמן, והנכון הוא שיהיו לו

"את פני חיי היהודי מעצב השולחן ערוך, יש לקבוע בכל יום קביעות לחצי שעה, אם אפשר עם חברותא ללמוד שולחן ערוך אורח חיים".
המשגיח רבי שלמה וולבה זצוק"ל, עלי שור ח"א

זמנים קבועים ללימוד הלכות, ומתוך זה יקבע זמן מיוחד ללימוד הלכות שבת, כגון בערב שבת קודש, בשבת קודש ובמוצש"ק שילמד את כל הלכות שבת כסדר, ובמועדים צריך ללמוד הלכות חג בחג.

ובעצם, רק אחרי שאדם לומד היטב הלכות, מתחילה האפשרות לקיים את החיוב לבדוק את עצמו, מה צריך לתקן בין אדם למקום ובין אדם לחברו. וכל אחד צריך להשגיח היטב על עצמו, שהרי היצר הרע מחפש תמיד להכשילו.

ועל כן צריך לדעת את ההלכות ולפשפש במעשיו אם מקיימם כראוי."

לימוד הדינים על בוריים – הכרחי כדי שלא להיכשל

בחדש שבט תשע"ב עלו למעונו של מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א משלחת ראשי ארגון 'דרשו', לרגל סיום לימוד משנה ברורה חלק ג' במסגרת הדף היומי בהלכה ולרגל הוצאה לאור של המשנה ברורה חלק ד' מהדורת דרשו.

בדברים שנשא בפניהם אמר מרן שליט"א:

"המשנה ברורה בהקדמתו להלכות שבת כתב בשם היערות דבש שאי אפשר כלל במציאות להינצל מאיסור שבת אם לא לומדים את כל הדינים על בוריים היטב, ולמשל באיסור בורר מצוי מאד להיכשל מפני חיסרון ידיעה, וכן מלאכת דש ולישה ומלבן ושאר אבות מלאכות, ובפרט בענין בישול ושהייה והטמנה שיש בזה הרבה חילוקי דינים שנוגעים למעשה, מי שלא למד את ההלכות עלול בנקל להיכשל באיסורי שבת.

וראיתי בעיני אצל שומרי תורה ומצוות, שפעם אחת נפל כתם על בגד, ובני הבית שלא ידעו הלכות שבת רצו להעביר את הכתם עם מים, ולא ידעו כי זוהי מלאכה דאורייתא ממש, ששרייתו זהו כיבוסו, וכן לנער טלית חדשה או לנקות אבק מהכובע יש בזה איסור

"צריך ללמוד בכל יום חצי שעה שולחן ערוך עם משנה ברורה לידע את המעשה אשר יעשה וזה לימוד למעשה".

מרן רבינו ה"קהילות יעקב" זיע"א, קריינא דאיגרתא איגרת ג'

מלבן, ויש עוד הרבה דברים מצויים מאד בהלכות שבת שאם לא לומדים את ההלכות עלולים להיכשל באיסורי שבת, לכן יש חיוב מיוחד ללמוד ולדעת הלכות שבת. החיי אדם חיבר ספר מיוחד על הלכות שבת "זכרו תורת משה", וכן יש ספר "ברית עולם" מהגה"צ רבי בנימין זילבר זצ"ל על הלכות שבת, ומבאר שם הרבה הלכות המצויות בכל מיני המצאות ודברים חדשים שאינם מוזכרים בפוסקים, וצריכים לדעת את ההלכה בזה כדי שלא להיכשל ח"ו באיסור שבת.

"ידידי! מה מאד נפלאתי עליכם, ולא הודעתוני מאומה מהלימוד למעשה, אשר הטרחתני עמכם הרבה, איך הוא אצלכם. ואתם ידעתם כי לבי הומה על זה, לתקוע את הדבר הנצרך הלזה – הלימוד למעשה – בלב יראי ד'! ואנחנו בעצמנו לא ניגע להסיר המכשולות, המיועדים ללמוד וללמד לימוד למעשה, אשר זה הוא עיקר גדולת התלמוד ממעשה, שתלמוד מביא לידי מעשה".

רבי ישראל מסלנט, איגרת כ"א

"מה מאוד צריך כל בן תורה להתעצם בקיום על ידי לימוד בכל יום של הלכה למעשה, שבזה מוכיח הוא שברצונו לקיים".

משנת רבי אהרון ח"א עמ' קצ"ט

"כללו של דבר, חיוב גמור להיות בקי בשולחן ערוך הלכות תפילה, כי הבא לשמש את המלך ואינו יודע איך להתנהג, בוודאי יגרשנו המלך, וכל המזלזלים בזה עתידים ליתן את הדין, ואין ספק שלימוד דינים אלו חיובן קודם לכל הלימודים, כי הם נוהגים ג' פעמים בכל יום".

רבינו הגר"ח קנייבסקי שליט"א, ארחות יושר

שיעורי הלכה מהרבנים הגאונים שליט"א

ביהכנ"ס "בית אריה" רח' בעל התניא
רבי שריאל רוזנברג שליט"א
 עמוד יומי במשנ"ב
 כל יום בשעה 8:10 לאחר שהרית

★

ביהמ"ד יוצאי חברון מטמת האר"י
רבי אשר ווייס שליט"א
 הלכה לפי סדר הפרשיות
 יום רביעי בשעה 9 בערב

★

ביהכנ"ס אהבת חסד הרב דסלר 7
רבי יהודה אריה דינר שליט"א
 עמוד יומי במשנ"ב
 ימים א' ג' ה' בשעה 12:55 כצהרים

רבי יוסף רמפורט שליט"א
 הל' שבת והלכות מענינא דיומא
 כל יום א' בשעה 7:20 בערב

★

ביהכנ"ס מתיבתא רח' הרב קוק 4
רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א
 בשאלות הלכתיות בענינא דיומא
 בשעה 8:30 בבוקר ובשעה 1:45

★

ביהכנ"ס אליהו הנביא רח' הרב
 קאליש 4 (ע"י ביהכנ"ס הגדול)
רבי שבה צבי רוזנבלט שליט"א
 הלכות ברכות
 כל יום המישי בשעה 10:45 בערב

רבי יהודה סילמן שליט"א
 בנושאים אקטואליים בחושן משפט
 מוצ"ש מברכין בשעה 11:00 בערב

★

ביהכנ"ס בית אהרן רח' רד"ק 8
רבי יוסף ליברמן שליט"א
 הלכות ברכות
 כל מוצ"ש בשעה 9:30

★

ביהכנ"ס בנין ציון רח' בן זומא 19
רבי נתן בן פניור שליט"א
 במשנ"ב הל' עירובין
 כל שב"ק לאחר תפילת מוסף

ביהכנ"ס אהל יוסף רמות פולין
רבי ישראל גואלמן שליט"א
 משנ"ב הל' נטילת ידים
 כל ערב בשעה 8:15

★

ביהכנ"ס בית תפילה רח' פרדם
רבי צבי ובר שליט"א
 הל' תערוכת
 כל יום שישי בשעה 12:30

★

ביהכנ"ס בני הישיבות
 רח' ההייד"א 14 בית וגן
רבי זאב פרינד שליט"א
 בנושאים שונים בהלכה
 כל שבת בשעה 5:00 אחה"צ

★

ביהכנ"ס הניכי הישיבות נוה יעקב
רבי ישראל יצחק זילברמן שליט"א
 הלכות שבת
 יום ראשון בשעה 22 בערב

★ ★ ★

בני ברק

מרן הגר"ש הלוי וואזנר שליט"א
 בישיבת הכמי לובלין וילקומורר 14
 בשו"ע הלכות צדקה
 כל יום המישי בשעה 8:30 בערב

★

מרן הגר"נ קרליץ שליט"א
 בבית מדרשו רוזנהיים 20 רמת אהרן
 במשנ"ב הלכות שבת
 כל מוצ"ש בשעה 10:00

★

בבית הכנסת המרכזי רמת אלחנן
רבי יצחק זילברשטיין שליט"א
 בנושאים שונים בהלכה
 בשב"ק שעה ורבע לפני הדלקת נרות

ירושלים

ביהכנ"ס הניכי הישיבות בית רא"ם
 רח' הפיסגה 76 בית וגן
רבי עזריאל אויערבאך שליט"א
 כל ליל שב"ק בין קב"ש למעריב
 הלכות שבת

★

ביהכנ"ס אהל איתן רח' פרדם
רבי צבי ובר שליט"א
 הל' שבת
 כל יום המישי בשעה 10:30 בערב

★

ביהכנ"ס מנחת שלמה
 רח' מוצפי בית וגן
רבי ישראל גנס שליט"א
 הל' שבת
 מוצ"ש פעם בשבועיים בשעה 10:00

★

ביהכנ"ס משכן יצחק
 רח' ראש פינה 7
רבי ישראל גנס שליט"א בהל' שבת
 כל שבת אחה"צ בשעה 5:30

★

ביהכנ"ס הניכי הישיבות
 רח' זכרון יעקב 6 רוממה
רבי נפתלי קרפשיץ שליט"א
 ליל שבת מברכין בין קב"ש למעריב
 בנושאים שונים בהלכה

★

ביהכנ"ס שערי תבונה
 רח' שירת הים 5 רמות א'
רבי ישראל גואלמן שליט"א
 במשנ"ב הל' שבת
 בימים ב' ג' ה' בשעה 10:05 בערב

★

ביהכנ"ס קהילת בני תורה
רבי יצחק מרדכי רובין שליט"א
 בהלכות שבת
 כל שב"ק שעה לפני זמן הדלקת נרות

רשימה חלקית, ניתן לעדכן על שיעורים נוספים בטלפון 052-7188693

שיעורי הלכה מהרבנים הגאונים שליט"א

מודיעין עילית

ביהכנ"ס בני הישיבות
רח' ר' עקיבא אהוזת ברכפלד
רבי ישראל זיכרמן שליט"א
הל' שבת

בשב"ק שעה לפני זמן מנחה קמנה

ביהכנ"ס המרכזי נאות הפסגה
רח' הריטב"א 1
רבי שלמה פוזן שליט"א
הל' שבת

בשב"ק שלש שעות לפני השקעה

★

ביהכנ"ס נאות שמהה
רח' מסילות יוסף 42
רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א
כל שב"ק בשעה 4:30 הל' מוקצה
וכל מוצ"ש בשעה 10:00 הל' עירובין

★

ביהכנ"ס בית תפילה
נתיבות המשפט 73
רבי שלמה וינטרוב שליט"א
במוש"ב ס' כ"ב
כל יום שישי בשעה 11:15

★

ביהכנ"ס משובב נתיבות
נתיבות המשפט 90
רבי אפרים רוטשילד שליט"א
הל' בישול
כל מוצ"ש בשעה 10:00

★

ביהכנ"ס זכרון משה
רח' נתיבות המשפט 40
רבי יהודה קנר שליט"א
הל' בישול
כל שב"ק שעה לפני זמן הדלקת נרות

★

ביהכנ"ס בית יצחק רח' חפץ חיים 3
רבי אליעזר דינר שליט"א
בהלכות מענינא דיומא
כל ליל שב"ק בין קב"ש למעריב

ביהכנ"ס צא"י דברי שיר רח' זכריה
רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א
הל' כתיבת סת"ם שו"ע ס' ל"ב ע"פ
מוש"ב יום ראשון בשעה 9:00 בערב

★

ישיבת דרכי משה רח' וילקומירר 22
רבי מאיר קסלר שליט"א
הל' שבת
כל ליל שב"ק בין קב"ש למעריב

★

ביהכנ"ס קהל הסידים פא"י
רח' סמטת לוי 3 שיוכן ה'
רבי אברהם צבי הכהן שליט"א
בהלכות תפילין המצוינות
כל יום א' בשעה 9:00 בערב

★

ביהכנ"ס אשכנז רח' יעל 3 שיוכן ג'
רבי ישראל מרמרוש שליט"א
הל' עירובין
בשב"ק אהה"צ בשעה 4:45

★

ביהכנ"ס שבת אחים
רח' קיבוץ גלויות 28
רבי יואל פרידמן שליט"א
בשאלות אקטואליות בהושן משפט
כל מוצ"ש בשעה 10:00

★

ביהכנ"ס אגודת רעים רבי עקיבא 72
רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א
הל' עירובין
כל יום שישי בשעה 12:00

★

ביהכנ"ס מנין אברכים
כיכר האחד עשר קרית הרצוג
רבי יהודה אריה שורין שליט"א
עמוד יומי בהלכה
כל יום בשעה 8:40 בערב

★ ★ ★

ביהכנ"ס בית דוד רח' בן זכאי 46
רבי יוסף רפפורט שליט"א
הל' שהייה והטמנה בשבת
כל יום שישי בשעה 5:00 אהה"צ

★

ביהכנ"ס היכל משה יצחק
בעל שם טוב 20
רבי יהודה אריה דינר שליט"א
בהלכות מענינא דיומא
כל יום ראשון בשעה 8:30 בערב

★

ביהכנ"ס הליגמן רח' רבי עקיבא 97
רבי מנחם מנדל לובין שליט"א
מוש"ב הל' שבת
כל מוצ"ש בשעה 9:30

★

כולל ולוויין רח' נחמה 13
רבי ישראל ויזל שליט"א
יורה דעה ח"ג
בשעה 9:45

★

ביהכנ"ס חמדת צבי רח' בן זכאי 45
רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א
עניני הופה וקידושין
כל מוצ"ש בשעה 10:15

★

ביהכנ"ס משכנות אהיעזר
רח' אורליאן 2
רבי אוריאל בוקולר שליט"א
בהלכות מענינא דיומא
אחת לשבועים בין קב"ש למעריב

★

ביהכנ"ס המרכזי שיוכן ה'
רח' זבולון המר 16
רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א
בהלכות מענינא דיומא
כל ליל שב"ק בין קב"ש למעריב

★

רשימה חלקית, ניתן לעדכן על שיעורים נוספים בטלפון 052-7188693

ומן החיוב להאריך בחיוב לימוד ההלכה מפני מיעוט התלמידים בדורנו והשרידים מעטים וספורים המה וכו'.

חכמי היראה מצאו את השפעת הלימוד בשני סוגים, הסוג האחד לימוד החובה של קיום הדין ושמירת ההלכה וההתעוררות למה שראוי להתעורר וכו', והסוג השני לימוד פרטי ההלכה של כל דין ודין וכו' והעיקר שברפואת תחלואי הנפש האלו הוא העיון בהלכה הדק היטב בכל פרטי סעיפיה.

ולזאת יתאמץ האדם להתרומם על כל אויביו ולחזק לבו ללימוד ההלכה, ואל יסב אל היאוש - המושחית האכזרי, ולמה לא תכנע מכלימת עולם המאיימת עליך בהישארך ריק, מיגע לריק ונולד לבהלה. חזק נא בן אדם, חזק ולבוש אומץ, חגור מרץ והוי שקוד ללימוד הלכה.

מרן רבינו ה"חזון איש" זיע"א, אמונה ובטחון

